

Sygn. akt V U 72/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2014 r. w Kaliszu

odwołania E. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 5 grudnia 2013 r. Nr (...)

w sprawie E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 5 grudnia 2013 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu E. K. emeryturę poczynając od dnia 1 września 2013 r.

UZASADNIENIE

W dniu 27.09.2013 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla E. K..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 05.12.2013 r. w sprawie (...) odmówił E. K. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji w dniu 02.01.2014 r. wniósł odwołanie E. K., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 08.01.1984 r. do 31.03.1987 r., 08.11.1990 r. do 18.07.1991 r., od 17.07.1974 r. do 07.01.1984 r. i od 14.04.1987 r. do 07.11.1990 r. na stanowisku kierowcy autobusu i kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyższej 3,5 w (...), na których to stanowiskach wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania E. K..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 27 lat, 3 miesiące i 28 dni.

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie nie pracuje zawodowo.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 08.01.1984 r. do 31.03.1987 r., 08.11.1990 r. do 18.07.1991 r., od 17.07.1974 r. do 07.01.1984 r. i od 14.04.1987 r. do 07.11.1990 r. w (...) na stanowisku kierowcy autobusu i kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Odwołujący w okresie od 17.07.1974 r. do 31.01.1993 r. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...), poprzednio Przedsiębiorstwo (...). W okresach od 08.01.1984 r. do 31.03.1987 r. i od 08.11.1990 r. do 18.07.1991 r. odwołujący pracował na kontraktach zagranicą. W okresie od 09.09.1991 r. do 31.01.1993 r. odwołujący korzystał w Techmie z urlopu bezpłatnego. W świadectwie pracy z dnia 03.02.1993 r. stanowisko odwołującego określono jako kierowca. W dniu 22.09.1999 r. odwołującemu wystawiono świadectwo pracy w szczególnych warunkach za okresy: 08.01.1984 r. do 31.03.1987 r. i 08.11.1990 r. do 18.07.1991 r., wskazując stanowisko kierowcy autobusu i powołując się na Wykaz A Dział VIII poz. 2 punkt 1 przepisów ogólnych oraz Zarządzenia Nr 3 ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego. Nadto w tej samej dacie wystawiono świadectwo pracy w szczególnych warunkach na okresy: 17.07.1974 r. do 07.01.1984 r. i od 14.04.1987 r. do 07.11.1990 r., stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz przepisy powołane w poprzednim świadectwie - Dział VIII poz. 2 punkt 5. w przepisach branżowych. W podaniu o pracę odwołujący wniósł o zatrudnienie jako kierowca. Posiadał już prawo jazdy kategorii C-E. W karcie obiegowej zmiany wpisano stanowisko kierowcy samochodu S. (...). W umowie o pracę z dnia 26.07.1974 r. – podobnie. Z pisma z dnia 26.05.1979 r. wynika iż odwołujący obsługiwał samochód ciężarowy J.(...). podobnie z angażu z dnia 15.08.1979 r., 31.10.1980 r. W innych angażach i umowach co do pracy na kontrakcie określano stanowisko odwołującego jako kierowca. W angażu z dnia 22.06.1988 r. wskazano, iż odwołujący dodatkowo, obok pracy kierowcy wykonuje także pracę przy obsłudze pompy (...). W angażu z dnia 20.04.1989 r. i 20.04.1989 r. stanowisko odwołującego określono jako kierowca samochodu ciężarowego i operator sprzętu budowlanego. W umowie o pracę na kontrakcie z 11.1990 r. stanowisko odwołującego określono jako kierowca autobusu – robotnik budowlany. W karcie obiegowej zmiany z dnia 02.09.1991 r. stanowisko odwołującego określono jako kierowca.

Odwołujący wykonywał pracę jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w okresach: od 17.07.1974 r. do 07.01.1984 r. i od 14.04.1987 r. do 07.11.1990 r. oraz pracę kierowcy autobusu w okresach od 08.01.1984 r. do 31.03.1987 r. i od 08.11.1990 r. do 18.07.1991 r. Kierując samochodem ciężarowym odwołujący wykonywał tę pracę w kraju w pełnym wymiarze czasu pracy. Kierując autobusem odwołujący obsługiwał autobus turystyczny A.(...) na 36 miejsc i J.(...) na 45 miejsc. Autobusami tymi odwołujący przywoził 3 zmiany pracowników na kontrakcie, woził ich na posiłki i przewoził do i z kraju na budowy. Autobusy obsługiwały budowy zagraniczne. Prace tę odwołujący także wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Prawo jazdy kategorii CE odwołujący posiada od 17.10.1973 r., a na autobus D – od 11.05.1979 r.

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział VIII poz. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca kierowców autobusów i samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

(dowód: zeznania odwołującego, akta osobowe odwołującego)

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art.

32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymaga także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stalunku pracy nie obowiązuje od 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 27 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego obecnie nie istnieje. Wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu wystawiono świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w okresie od 17.07.1974 r. do 07.01.1984 r. i od 14.04.1987 r. do 07.11.1990 r. oraz pracę kierowcy autobusu w okresie od 08.01.1984 r. do 31.03.1987 r. i od 08.11.1990 r. do 18.07.1991 r. Wystawione świadectwo pracy w szczególnych warunkach zawiera drobne błędy formalne lecz odpowiada stanowi faktycznemu.

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w wyroku.